

BULETIN INFORMATIV

Nr. 65

Sibiu, decembrie 2010

Vă dorim SĂRBĂTORI FERICITE!

Sesiunea de Comunicări Științifice a Institutului de Cercetări Socio-Umane Sibiu

Institutul de Cercetări Socio-Umane din Sibiu a organizat, în data de 10 decembrie, sesiunea anuală intitulată „Științele socio-umane la începutul mileniului III”, la care au participat cercetători, istorici, muzeografi, bibliotecari, profesori, cadre universitare.

După cuvântul de deschidere rostit de către directorul Institutului, prof. dr. Paul Niedermaier, membru corespondent al Academiei Române, au fost prezentate revistele ICSU: *Historia Urbana*, tomul XVIII/2010, *Studii și comunicări de etnologie*, tomurile XXIII/2009 și XXIV/2010, precum și *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, tomul LIII/2010. De asemenea, s-a făcut o prezentare a volumelor coordonate de cercetătorii noștri. Reproducem, mai jos, câteva din titlurile comunicărilor:

Arheologie, Istorie Antică și Medievală

Silviu I. Purece (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Arheologie pentru numismatică și numismatică pentru arheologie. Cazul Buridavei romane*; Alexandru Gh. Sonoc (Muzeul Național Brukenthal), *Câteva piese numismatice veritabile și false din Extremul Orient în colecția Muzeului Național Brukenthal din Sibiu*; Zeno-Karl Pinter (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Rezultatele cercetărilor arheologice de la Capidava – județul Constanța (2010)*; Ioan Marian Țiplic (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Voievodatul Transilvaniei între rex Gyla maior și Stefanus dux Ultrasilvaniae (?953-1270)*; Maria Emilia Țiplic (Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu), *Elitele comunității săsești din sudul Transilvaniei (secolele XIII-XIV)*; Paul Niedermaier (Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu), *Evoluția peisajului medieval transilvănean*; Mariana Vlad (Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu), *Harta căilor de comunicație din Ridicarea Iosefină (1769–1773) pentru Transilvania secolului al XVIII-lea*.

Istorie Modernă și Contemporană

Dan Dumitru Iacob (Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu), *Considerații privitoare la „fanariotizarea” boierimii din principatele române în perioada modernă*; Vasile Ciobanu (Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu), *Începuturile revistei sibiene „Ostland”, seria a II-a (1926-1931)*; Mihaela Grancea, Cornel Moșneag (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Prezentarea anului 1940, ca an al tragediei naționale românești, în presa greco-catolică*; Alexiu Tatu (Direcția Județeană Sibiu a Arhivelor Naționale), *Arhivele Statului din Cluj în refugiu la Sibiu, în perioada 1940-1945. Documente ale Arhivelor Naționale ale României*;

Etnologie

Ilie Moise (Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu), *Folclor și folcloristică în învățământul filologic sibian*; Emilia Tomescu (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Traseul antropologic al imaginarului colectiv ilustrat prin legende populare românești despre Ștefan cel Mare*; Ana Grama, *Aspirația spre învățătură în postpașoptism la românii transilvani. Documente arhivistice sibiene*; Amalia Pavelescu (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Corpul durere în folclorul românesc*; Sultana Avram (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Oul între sacru și profan în tradiția românească*; Delia Voina (Complexul Național Muzeal ASTRA), *Ținutul Hunedoarei în colecția de fotografie etnografică a Muzeului ASTRA*; Claudia Elena Zidaru (Complexul Național Muzeal ASTRA), *Elementele specifice portului popular săsesc de confirmare și de nuntă*; Andreea Buzaș (Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu), *Elemente de identitate la comunitatea slovacă din România. Nădlac 2010*.

Istoria Limbii și Literaturii

Dan Smarandache (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Quo vadis lingua latina?*; Olga Șerbănescu (Muzeul Național Brukenthal), *Însemnări manuscrise într-o tipăritură din secolul al XVI-lea: Alciatus, Andreas, Emblemata, Lyon, 1564, aflată în Biblioteca Muzeului Național din Sibiu*;

Gabriella Zsigmond (Muzeul Național Brukenthal), "The Spectator" și "The Guardian" unele dintre primele periodice britanice de secol XVIII; Sigrid Haldenwang (Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu), *Cu privire la anumite denumiri de boli în graiurile săsești din Transilvania - împrumuturi din limba română*; Ioana-Narcisa Crețu (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Folosirea limbajului colocvial în textul jurnalistic*; Mirela Ocnic (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Eșecul afectiv și limbajul în romanul lui Camil Petrescu*; Carmen Opreșor (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Emil Cioran și miturile vinovăției*; Didi-Ionel Cenușer (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Octavian Goga în viziunea lui Liviu Rebreanu*; Gabriela Panțel (ICSU), *Teatrul în secolul XIX*.

Istoria Culturii

Constantin Ittu (Muzeul Național Brukenthal), *Imagine și discurs în tratatul heraldistului iezuit Claude-François Ménestrier „Le bason de la noblesse...”*, Paris, 1683; Frank-Thomas Ziegler (Parohia Evanghelică C.A. Sibiu), *Medalii comemorative pentru Martin Luther și Reforma religioasă. Aspecte istorice și culturale*; Radu Teuceanu (Muzeul Național Brukenthal), *Procesul constituirii colecțiilor baronului Samuel von Brukenthal*; Anda-Lucia Spânu (Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu), *Orașe ale actualei României văzute de Gaspar Bouttats (1625-1695) și Gabriel Bodenehr (1673-1765)*; Valentin Mureșan (Muzeul Național Brukenthal), *Portrete ale împărătesei Maria Theresia în Pinacoteca Brukenthal*; Iulia Mesea (Muzeul Național Brukenthal), *Grupul Celor Patru. Lucrări din colecția Muzeului Național Brukenthal*; Rodica Pascu (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Discurs critic și discurs vizual în revista interbelică „Artă și Tehnică Grafică”*; Agnes Mattis Teutsch (Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu), *Ritm și lumină. O scurtă istorie a holografiei*.

Sociologie

Sabina-Adina Luca și Bogdan Gheorghiiță (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Consumul cultural și ritualurile de timp liber ale tinerilor*; Felicia Morândău (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Aspirații și atitudini ale tinerilor dintr-o comunitate rurală cu privire la instituția familiei*; Augustin Alexandru Beanu (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *Universitatea și rolul său în viața societății civile*; Dragoș Dragoman (Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu), *De la reprezentare proporțională la majoritarism în România post-comunistă. Ce contradicții există între domnia pură a majorității și diversitatea socială?*; Dorel Morândău (Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu), *Unele aspecte ale stratificării și mobilității sociale după decembrie 1989 în România*; Florica Vasiliu (Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu), *Impactul structurii sociale asupra instituțiilor politice*.

Apariții editoriale

A apărut revista *Historia Urbana*, tomul XVIII/2010, redactor șef Vasile Ciobanu. Numărul de față cuprinde lucrările Sesiunii de Comunicări Științifice „Orașul și asistența socială”, Cluj-Napoca, 19-20 iunie 2009. Spicuim din sumar câteva titluri:

Enikő Rűsz-Fogarasi, *Asistența socială și orașele în Transilvania epocii Principatului*; Laurențiu Rădvan, *Câteva considerații privitoare la statutul mișeilor din orașele medievale din Țara Românească*; Ligia Livadă-Cadeschi, *Asistența săracilor în Țările Române, în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea*; Teodor Octavian Gheorghiu, *Buzău – evoluția sistemelor de sănătate și asistență socială până la mijlocul secolului XX*; Constantin Juan Petroi, *Prevention and Social Assistance in South-East Banat Towns During the Late 18th Century and Early 20th Century*; Júlia Derzsi, *Organizarea acțiunilor caritabile din Sibiu în deceniile de după Reformă*; Lidia Gross, *Exercițiul carității în viața confreriilor medievale din Transilvania (secolele XIV–XVI)*; Judit Pál, *Das Wirtschaftsbürgertum und seine öffentliche und karitative Tätigkeit in Ungarn im 19. Jahrhundert. Ein historiographischer Überblick*; Corneliu Crăciun, *Socetăți caritative și religioase din Cluj și Oradea în sprijinul persoanelor și categoriilor defavorizate (perioada interbelică)*; Mihai D. Drecin, *Banca de credit și instituțiile de asistență socială. Studiu de caz: Banca „Albina” din Sibiu*

(1872–1918); Nadia Manea, Mihaela Tone, *Banca Națională a României, între binefaceri și asistența socială instituționalizată (1880–1938)*; Ágnes Mihály, *Bunurile, gospodăria și administrarea așezămintelor ospitaliere din Cluj (secolul al XVII-lea)*; Gudrun-Liane Ittu, *Aus der Geschichte des evangelischen Waisenhauses in Hermannstadt (1753–1948)*; Dan Dumitru Iacob, *Aspecte privitoare la practica donației în beneficiul spitalelor urbane din Moldova (secolele XVIII–XIX)*; Mariana Șlapac, *Moldavian Bastioned Fortresses. Characteristics*; Radu Săgeată, *Schimbări în zona funcțională urbană ca urmare a dezvoltării serviciilor comerciale*.

Studii și Comunicări de Etnologie

tomul XXIV/ 2010

Ultimul număr al revistei *Studii și Comunicări de Etnologie*, redactor șef Ilie Moise, care apare sub egida Academiei Române, a fost tipărit la Editura *Techno Media*. Recomandăm cititorilor câteva din studiile publicate:

Cozmina Glonța, *Cercetare interdisciplinară pe Valea Târnavelor*; Maria Spătariu, *Nunta pe Târnavă: în trecut și astăzi*; Gabriela Negru, *Șezătorile în zona Târnavelor*; Claudia Lotrean, *Ritualul înmormântării pe Târnavă*; Silvia Macrea, *Jocuri populare tradiționale: învârtita*; Dorel Marc, *Restituiri ale valorilor patrimoniului etnologic imaterial: proverbele culese de Elie (Miron) Cristea din Toplița Română*; Rodica Raliade, *Legenda Sfântului Sisoie. Valențe folclorice într-un text necanonic*; Virgiliu Florea, *Norbert Fisch și colecția sa folclorică din Munții Apuseni*; Sigrid Haldenwang, *Un autor, o monografie și o aniversare Cocișiu*; Bianca Karda, *Emigrarea unor țărani români din județul Sibiu în S.U.A., reflectată în presa transilvăneană din 1900-1914*; Iliana Moise, *Adio smălțurilor de plumb*; Ana Grama, *Război și pace într-un sat de pe Ardeal*; Steluța Pârâu, *Similitudini și diferențe – fenomene ale coetnicității într-o zonă multiculturală*; Narcisa Alexandra Știucă, *Românii între septentrional și meridional. Repere de etnologie a alimentației*; Felicia Morândău, *Dimensiuni ale schimbării sociale în comunitatea rurală*; Amalia Bulla-Gârlonța, *Modelul dimensiunilor culturale conform Geert Hofstede*; Camelia Ștefan, *Tradiții și obiceiuri de iarnă la sașii din Transilvania*; Claudia Zidaru, *Tradiții și obiceiuri de toamnă la sașii din Transilvania*.
S-au publicat *Note și Recenzii*: Ilie Moise, *Oamenii și locurile Albei* (Avram Cristea); Viorel Nistor, *Junii Sibiului – Din suitele scenice realizate de Ioan și Silvia Macrea* (Ilie Moise); Dorel Marc, *Evoluția habitatului tradițional în zona Topliței Mureșului Superior (sec. XVII - XX)* (Ion Lăcătușu); *Festschrift Mircea Braga* (Alexandra Gruian); Vasile Ursan, *Folclor din Ardeal* (Cozmina Glonța); Ilie Dăianu, *Scrieri* (Andreea Buzăș); Ioan Dicu, *Jurnal de front* (Daniela Floroian); Alina Geanina Ionescu, *Conservarea și restaurarea icoanelor din colecțiile Muzeului ASTRA* (Constantin Necula); Elena Găvan, *Țesături de interior, sudul Transilvaniei* (Delia Voina); Karla Roșca, *Horst Klush, Ceramica de breaslă, habană și manufacturieră din Transilvania* (Delia Voina).

Informație

Revistele Institutului de Cercetări Socio-Umane Sibiu: *Historia Urbana* și *Forschungen zur Volks- und Landeskunde* au intrat în baza de date CEEOL (Central and Eastern European Online Library), unde pot fi consultate sumarele și rezumatele articolelor și studiilor publicate.

*

Colectivul Institutului de Cercetări Socio-Umane din Sibiu urează colegilor și colaboratorilor:

Un An Nou Fericit!

I.C.S.U.S., Bdul Victoriei 40, 550024 – Sibiu
Tel.: (0269) 212604, tel./fax: 216605
e-mail: pantel@icsusib.ro; www.icsusib.ro

Redactor: Gabriela Panțel

ISSN 1224 – 1660